

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00 Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видав. Робітничо-Фармерське Видавнє Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Мані.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ВИКИДАЮТЬ РОБІТНИКІВ З РОБОТИ.

НАСЛІДКИ ТАК ЗВАНОВОГО "B AND O PLAN" ВЖЕ ДАЮТЬ ПРО СЕБЕ ЗНАТИ.

Канадійська Національна залізниця віддала з роботи 200 робітників лише в самій Манітобі, половина яких припадає на Транскону. Віддалено з роботи робітників переважно старих, 65-літніх, що вже довгий час працювали в компанії і після закону про пенсію на старість через п'ять літ мали вже право на пенсію.

Секретар вінніпегської ради О.В.Ю. звернувся з протестом з приводу цього до міністра залізниць Донінга, однак на цей лист відповів президент Кенеді Нейшінел Рейлвей, Торонто. Торонто відповів, що ті робітники мали ще бути звільнені в другій половині 1926 року, коли треба було перевести генеральну частку по цій "національній" залізниці, але що тоді був невідповідний для цього час, то залізниця "взяла на себе тяжку жертву" і тримала цих робітників ще аж до 1. квітня 1927 р.

Чому-ж то зараз сталася така велика надвигка робітників в Кенеді Нейшінел Рейлвей? Торонто пояснило цю причину — перше: внаслідок співробітництва робітників з компанією ("B and O plan") побільшалися видатність праці; друге — раціоналізація, запровадження нових модерних машин і всяких приладів застало місце робітників.

Коли-ж секретар О.В.Ю. поставив Донінгові на вид, що звільнення з роботи 65-літніх робітників протирічить політиці уряду про пенсію для 70-літніх осіб, сотки яких вмісно виконують з роботи, щоб забезпечити залізницю від плачущого ім пенсії, — то Донінг відповів, що залізничодорожні працівники працюють лише для добра країни і що канадійською національною залізницею заряджують залізничодорожні урядники без ніяких директив або втручання доміняльного уряду.

Коротка відповідь Торонто, а ще коротка Донінга. Коли пару років тому запроваджували в Канаді на канадійських національних залізницях "B and O plan", комуністична партія і взагалі поступове робітництво вказувало на те, що цей план співробітництва робітництва з капіталістами впаде на голову робітників. Але інтернаціональні юні та реакційні лідери трейд-юні самі перші накиннули цей план робітникам і дуже можливо, що багато цих старих, віддалених нині з роботи робітників, повірили тоді брехливим словам своїх лідерів і голосували за тим планом, який нині позбавив їх праці і куска хліба.

Віддалення робітників з канадійської залізниці відбувається не тільки в Манітобі, але по цій Канаді. Однак не всюди залізничодорожники в однаковий спосіб борються з цим. В Манітобі, наприклад, поза тим, що багато робітників протестують, щоб їх прийняли назад до праці, та що секретар робітничої організації проводить переписку з міністром залізниць, більше нічого не робиться. Боляч про щось такого ми не чули. Цілком по іншому роблять залізничодорожники в Едмонтоні. Там пороблено старання й зроблено перші позитивні кроки для того, щоб залучити всі місцеві залізничодорожні юні і спільним фронтом боритися проти наступу капіталу. Едмонтонська рада цих залізничодорожних юнів дала відозву до всіх залізничодорожних юнів по цій країні лунитися разом і замінити співробітничати з вискувачами, стати проти них міцним об'єднаним фронтом та боритися за свої права. Поки-ж цього не буде зроблено, доти капіталісти видалятимуть робітників з роботи й то переважно тих, які десятиліття своєю тяжкою працею покладали на забезпечення добробуту одиниці. Вже бачимо, що іх на старість викладають з роботи й лишають без кусця хліба. А представники влади, коли до них звертаються за розясненням справи, вмивають руки по ниласьки та базикають про інтерес і добробут країни.

СВАРЯТЬСЯ НАД ТРУПОМ РУМУНСЬКОГО КОРОЛЯ.

Умер румунський король Фердинанд. Двері раю чи пекла, нарешті, для него відкрилися. Сіла раку перемогла силу руківодителів загробного життя.

Умер король, але лишилися королівнята, які, як тільки поховано короля, почнуть битися між собою за трон, за право "жарати й милувати" населення румунської держави.

Принц Кароль, старший син Фердинанда зрікся трону через мадам Дунеску... Так кажуть. Він живе тепер в Парижі. Королем проголошено п'ятилітнього сина Кароля — Михайла. Як тільки його проголошено королем — п'ятилітній Михайло зразу-ж виказав "надзвичайні державні мудрости". Першим кроком його коронування була відозва до війська. Мовляв: хоч малий я ще й штаниці натягаю на мене нянька, але вірність військових багатств допоможе мені бути таким-же "brilliant and glorious" королем, яким був мій дід.

Співали колись в царській Росії так: "У Росії на троні сидить страхопуд в короні". А ось тепер в Румунії на троні засів п'ятилітній смаркач в короні.

"Боженку ти наш, маємо дитинку-короля, як ангела" — скажуть десь дотопотні куми румунської пешехоновщини. Навіс свідомо-ж людина питає себе: "І як його в лиху годину отакий п'ятилітній смаркач правитиме державою?"

Тільки свідомий клясово робітник знає, що як міг правити старий король-інвалід, так зможе правити й п'ятилітній дитина. На воскову постать настромлять корону, проголосять її королем і буде... правити. Бо тепершні королі, це лише декорація,

а дійсними акторами є ставленники капіталу, якими керує капіталістична система.

В Румунії проголосили королем п'ятилітнього хлопця, але головою держави зробили трійцю: молодшого сина короля Фердинанда, румунського патріарха й головного прокуратора держави. Та й ті лише будуть статистами на державній сцені королівської декорації. Головою держави є тепер прем'єр Братіану, що є одночасно найбільшим багатцем в Румунії. П'ятилітній король в руках Братіану служиме зброєю, щоб не допустити до Румунії старшого сина Фердинандового, Кароля, батька теперішнього короля. Бо Кароль хоч зрікся трону, то як тільки почув про смерть батька, зараз-же сказав своїм слугам велічати себе королем Румунії. Він не вдоволюється тими 400 тисячами доларів та всіма доходами з них, що іх відписав йому Фердинанд. Він хоче влади. І каже, що чекає лише, поки поховано батька, а тоді рушить в Румунію відвоювати від сина трон. Розпочнеться боротьба між сином і батьком... Між батьком, що має кілька жінок і сином, на якого нянька ще штаниці натягає. Так виглядатиме на зверх й так представитиме цю боротьбу буржуазна преса. На ділі-ж будуть битися між собою два стороництва, а нещасні робітники й селяне в жовтих юніформах латимуть свою кров. І наслідок цієї боротьби буде той, що хто-б не побіди, то гнітниме працюючих однаково. Бо відбудеться лише зміна декорації, а драма йтиме далі до свого льогічного кінця, до останньої дії, рішачою роллю в якій відіграють поневолені трудові маси Румунії.

ЗЕМЛЯ ГУДЕ.

Генеральша й лизоблюди. — Князь у спідниці. — Як генерал Чорне море перескакували. — Там, де колись князі розпущилися. — Чи чекає нікопольський шлях нових князів у спідницях? — Будуться й перебудовуються та, про князів у спідницях не забувають.

Між Дніпропетровським та Нікополем 120-ти верстовою гайдукою тягнеться трактівний шлях. Цим шляхом відступала розбита під Катеринославом денкіська дика орда та махновські "шубники". В записній книжці Денкіна, серед його "геройських" походів, шлях Катеринослав-Нікополь зветься "наполеонською Березиною".

Питання: чи всім бокам козаки відступали "в повному порядку" до Дніпра, гадаючи переїздити на другий бік його, щоб відкрити собі шлях на Крим, до Чорного моря. Пригадав дідуган Дніпро свої юнацькі роки, пригадав часи Запорізької Січі. Хвилі-чоси пішли по Дніпру й проковтували більшу частину "доблесних" денкінців.

По обох боках тракту розкидані села, хутори, за обрєм далеко ховаються широкі лани, степи. Мерехтять перед очима колишні "дворянські гнізда".

Добре пам'ятають селяне — порізане зморшками обличчя генеральші Погужини. Куди-б вона не йшла, де-б не була — навколо неї завжди крутились натовпом "лизоблюди", що чекали на смерть "її пресоколедальства". Вони гадали мати після неї 3,000 десятин землі, як спадщину. Та мотульні хвилі революції розметали це гніздо чмелів, видавили "лизоблюди" разом з їхньою Господинею.

Були тут і князі Нечаєви, що мали "кавалок" землі в 18 тисяч десятин. Пам'ятають селянє князів Нечаєвих, особливо-ж наймолодшого з них. Хоч і князем був, та ще й "світлейшим", хоч і мав десятки тисяч десятин землі, але "кляпки" в голові ніякої не було.

Князь цей в спідниці ходив, а на голові очіпка носив — говорив селянє, — поглянеш — жінка, а як заліщить кулаком в обличчя, зразу чоловіка почувеш. Заружився князь з "тальянкою". Пдуть значить укупи, гуляють, і не знаєш, де чоловік, де жінка. Він спідницю рукою підтримує, і вона спідницю тримає... І таке падало десятки тисяч землі мало. Як вибухла революція, як зайшли ми до нього, а він з переляку вівсім тай дай дуба, тільки — з-під спідниці від переляку по підлозі побігло.

Село Покровське та Гололівка... Тут володарем був князь Михайло Миколаєвич. Теж земля "бог не обійшов" — дав йому 24 тисяч десятин. Бачили його селянє раз на рік, приїздив перевиряти, як селянин перед ним спину згинає. Любив князь бувати й у сусідні свої по маатку — "тальянки" Бронети-де-Усо.

Не розчуває їх революція, послили через Чорне море перескочити. У селян залишилися спогади й про генерала Струкова й про Кривошеяна — зятя Струкова. І м хотілося через Чорне

море перескочити та революція своєчасно напала — в Симферополь в'язи перетяла. Про усіх цих "світлейших" в спідницях та без спідниць задирилися "духовити" спогоди, — поганські, гумористичні оповідання.

Нині в маєткові "світлейшої спідниці", — Нечаєва міститься дитячий будинок. Веселий дзвінкий дитячий сміх наповнює колишню вітальню і безліч інших кімнат, а вся земля що року вагітає на врожай.

Гуркіт сейфів, що іх тамали в Аркові, нальот круків на повпредство в Пекіні, революційні постріли на варшавському вокзалі, луною відбилися по селах і хуторах. Про що не розмовляли селянє, балачки підходили до одного витання: — А що, вони таки, видно, бажують воювати з нами?

За запитанням і відповіддю слідом: пальці стискуються в кулак, мязи напружуються, на домі піт краплинами від зневаги... — Знову "світлейші", знову князі в спідницях... Знову землі забажали... Нехай прийдуть, ми їхньою кровю утнемо наші ниви... Денкіна ще не забув нікопольський шлях.

Перекорчували село червоноармії, що повернулися до мирної праці. В багатьох селах вони займають команди посиди в сільрадах та кооперативі. Ім довіряють селянє, бо-ж нічого, як вони в свій час дали по руках всіляким бандітам, ворогам мирної праці.

— Колись сивих дідів обирали А тепер, дивись, йому двадцять вісім років, а він старого за пояс затягне. Що не скаже, що не зробить — все на користь громаді. — Так говорить бо-літній дід Андрій Кувазда про червоноарміїця, голову сільради — Павла Кишиша.

І дійсно Киши і газети, і книжки на село просують, селбуд організував, де часто бесіди з селянами сам проводить. Зараз про кіно гадає. А електрика на село сама скоро прийде — Дніпрестан під носом. Будеться село... Солоняни брили хат поступово зникають — іх місце займає бляха, черепиця... Тільки й чуєш: — Павло будеться, Іван добудується, а Петро черебу доується... Хто насміється порушити життя радянського села, що поступово виходить в колю? Ніхто. А коли й насмілять, то переможуть ті, що киллять від ненависти до "світлейших" князів в спідницях та до всіляких інших останніх, з "дворянських гнізд".

Д. Серафимов.

КСЬОНДЗИ, СЕСТРИЦЯ Й ДЕФЕНЗИВА

І дарма-ж не вірять польському уряду, коли він запевняє, що хоче бути в дружбі з іншими державами. Й-право, дарма. Кажуть: словам не віримо, доведіть фактами. Що-ж, можна. Беремо під свій захист щирість польських заяв.

Перша-ліпша держава може задрити тим дружим взаємням, які встановила повноваженням представника польського уряду — дефензива з одною великою державою — царством божим. Міцна й тверда ця дружба, над нею-бо вітає дух божий, а який би цей дух не був, все-ж такі це вам не дух Люкарно. Ми не знаємо, хто репрезентує царство дефензива на небі, територія бо ця поза пляном нашого зору, проте, нам добре відомо, з яким успіхом репрезентують ксьондзи царство боже на терені царства дефензива.

Олена Вишнеўська — царство й небесне — була правдо-вірною католицкою і бог вчував її молитви, коли вона просила його допомогти їй бути "батькам на вітху, церкві й відчинити на користь" (не знаємо, як що молитву редагує католицька церква, тому, вибачте, користуємося православним текстом). Церква у Вишнеўської — католицька, відчиня — Жеч Писпаїта, а батько — старий дефензивник.

І милосердний бог через свого вірного служителя допоміг Вишнеўській бути всім ім на користь й вітху. Рівенський ксьондз Кузьминський, духовний отець Вишнеўської, дав їй пораду для спасіння душі вступити на службу до рівенської політичної поліції. Там Вишнеўська висвітлює на справжню шпигунку, благословили на святе діло й заміняли цивільне назвищею на нове дефензивське — Крошевич.

Свята дефензива взялася за виховання Вишнеўської-Крошевич. Два роки вона виконувала невеликі доручення, перешлила кордон, допомагала

ЦЕРКВА Й ДЕРЖАВА ТА ПРЕЗИДЕНТ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Передвирборча сварка в Злучених Державах між католиками та Ку-Клукс-Кленами.

Вже навіть в Злучених Державах на сторінках такої "серйозної преси", як ньюйоркський "Таймс" та "Корент Гістори" дебаються питання про церкву й державу. Правда, воно там дебаються як чисто політична сварка перед президентськими виборами. Якої релігії має бути президент? Протестантської чи католицької? — ось як стоїть питання.

Вирнуло це питання тому, що теперішній губернатор штату Нью-Йорк, Алфред Смит, правдоподібний кандидат на президента Злучених Держав від демократичної партії, є католицем. Ку-Клукс-Кленів в Злучених Державах є завзяті проти-католики.

На цю тему ті і зараз провадяться боротьба. На цю тему ті і зараз зачеплено питання: церква й держава та їх взаємодіючі. Підмізуючи з католиками, головню самім губернатором Смитом, Е.В. Еванс, "земі-пор" Ку-Клукс-Кленів, наводять різні цитати з католицької книжки "Manual of Christian Doctrine", в яких показано, як католицька релігія трактує державу. Ось він наводять з тієї книжки питання й відповіді на них (поданою в скороченню) і під керунок вводи треба розуміти католицьку церкву):

Питання. — Чому кваліфікуємо церкву вищою від цивільної громади чи від держави? Відповідь. — Тому, що церква релігійна й надприродна організація, а держава світська й природна.

Питання. — Чому церква незалежна від держави? Відповідь. — Тому, що її походження, авторитет і завдання не від держави, але від Христа. Тому, що Христос бажав, щоб його церква була незалежна від сили земної.

Питання. — Чому церква вища від держави? Відповідь. — Тому, що її походження, авторитет і завдання не від держави, але від Христа. Тому, що Христос бажав, щоб його церква була незалежна від сили земної.

Питання. — Чому церква вища від держави? Відповідь. — Тому, що її походження, авторитет і завдання не від держави, але від Христа. Тому, що Христос бажав, щоб його церква була незалежна від сили земної.

Питання. — Чому церква вища від держави? Відповідь. — Тому, що її походження, авторитет і завдання не від держави, але від Христа. Тому, що Христос бажав, щоб його церква була незалежна від сили земної.

Питання. — Чому церква вища від держави? Відповідь. — Тому, що її походження, авторитет і завдання не від держави, але від Христа. Тому, що Христос бажав, щоб його церква була незалежна від сили земної.

католицький провідник і дипломат, каже, що американські католики задовольняються значно меншим домаганням від держави, і він наводить "три головних принципи у зносинах між церквою й державою", що вистарчатимуть католицьким цілям в Злучених Державах.

Він каже, що держава має абсолютну аверхність і що церква є лише одним з департаментів уряду; що церква має аверхність в духовних справах і всі керування держави є лише агентами папи, бо він є духовний аверхник над цілим світом; що після модерного лібералізму релігія є цілком приватною справою кожної особи окрема.

Але що й ці принципи вже застаріли, то Сенде від себе пропонує ще й такі:

1. Церква й держава perfectні громади і кожна з них вища у своїй власній ділянці. 2. Церква й держава повинні злучитися в то гармонію співробітничати. 3. Держава посередньо (а не безпосередньо) видаєє церкві Церква є надприродна, а держава природна.

А католицький орган "Parish Monthly", що виходить у Бронксі, йде ще далі на уступки, щоб тільки вибрати католика президентом і 5. червня 1927 року проголосив таку заяву (поданою в скороченню):

Католики не вірять: що папа є бог; що папа має неповний; що папа має часове право в Америці; що папа може унезаможити закон, присяги, контракти й заповіді; що папа (католик) з протестантською є інвалідний; що хто оженився з протестанткою, той жинєть гріху; що протестанти треба карати або невинувати; що всі протестанти будуть викриті; що можна купити прощення гріхів, що можна купити доступ до раю через записаніє; що можна деграти індульгенції для того, щоб грішити; що гріх може бути прощений без виправданія.

Видно, що католики таки дуже хочуть, щоб президент Злучених Держав був католиком. Навіт, як бачимо, зрікаються навіть непоміжності та непогрішності самого папи.

ЗРІСТ ЧЛЕНІВ ПРОФСООЗІВ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Останні дані Всеукраїнської Ради Професійних Союзів вказують на значний зріст членів профсоюзів з минулого року. На 1. квітня ц. р. по всіх профсоюзах України нараховувалося 1,921,194 членів, а на 1. квітня минулого року було 1,680,867, себ-то кількість членів профсоюзів збільшилася на 14.3%.

В індустріяльних союзах на 1. квітня ц. р. було 860,310 членів, проти 768,522 минулого року. В союзах розумової праці на 1. квітня ц. р. було 455,616 проти 402,617 минулого року. Ці дані про зріст членів профсоюзів включають в себе також і членів профсоюзів, — безробітних.

Дані вказують також на значний зріст працюючих. Так, на 1-ше квітня ц. р. працюючих по найму на підприємствах, установах, колективах нараховувалося 1,685,447 осіб, проти 1,585,912 осіб, себ-то, кількість працюючих за рік на Україні збільшилася на 100,000 осіб.

ЩО БАЧИЛА В КИТАЮ ДЕЛЕГАЦІЯ ПРОФІНТЕРНУ.

На засіданні Виконбюра Профінтерну заслухано доповідь члена міжнародної делегації в Китаю Тома Мана. Він зазначив, що делегація прибула до Кантону 18. лютого.

Реакційний переворот Чан Кай-Ши позбавив делегацію спроможности вихити до Шангаю. З великими труднощами, манавами, делегація дісталася від району Ганкова. В дорозі відбулося 25 мітінгів. На кожному було 5,000 робітників і селян. Побачення членів делегації з проводирями китайсько-го проффруху відбулося в обставинах жорстокого терору китайської реакції. Китайська влада пильно стежила за кожним кроком членів делегації. У Ганковій делегація побачила величезну картину зростання революційного руху робітників і селян.

А кардинал Гаєпарі, представник папи у Вашингтоні, писав в Нью-Йорк "Таймс" 6. травня 1927 р. таке:

"Святий Отець бажав також додати, що для кожного доброго католика лібералізм у всі часи й у всіх формах був не лише знескредитований, але й напівтований церквою".

Відповідаючи провідникові Ку-Клукс-Кленів, В. Ф. Сенде,